

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona o zahraničnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZVEZ SR“)	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☒ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
<i>V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:</i> Smernica Rady (EÚ) 2015/637 z 20. apríla 2015 o opatreniach koordinácie a spolupráce na uľahčenie konzulárnej ochrany nezastúpených občanov Únie v tretích krajinách a o zrušení rozhodnutia 95/553/ES (Ú. v. EÚ L 106, 24.4.2015) Smernica Rady (EÚ) 2019/997 z 18. júna 2019, ktorou sa zavádza náhradný cestovný doklad EÚ a zrušuje rozhodnutie 96/409/SZBP (Ú. v. EÚ L 163, 20.6.2019) v platnom znení	
Termín začiatku a ukončenia PPK	jún 2026
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	júl 2026
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	august 2026

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i> Návrh zákona vychádza z potreby nahradiť doterajšiu právnu úpravu vzhľadom na poznatky z aplikačnej praxe, a to najmä v súvislosti s výkonom diplomatických funkcií a konzulárnych funkcií, ako aj z dôvodu stabilizácie a zatriktívnenia zahraničnej služby. Upravujú sa špecifiká štátnej služby zamestnancov v zahraničnej službe a upravuje sa výkon práce vo verejnom záujme zamestnancov v zahraničnej službe, pričom primárna snaha je upraviť postavenie týchto zamestnancov porovnateľne so štátnymi zamestnancami v zahraničnej službe. Zákon má snahu zaviesť explicitnú právnu úpravu pri viacerých právnych otázkach, riešenie ktorých bolo doteraz nachádzané cestou výkladu viacerých súvisiacich právnych predpisov. Na účely zatriktívnenia zahraničnej služby sa navrhuje zaviesť sociálne benefity pre zamestnancov v zahraničnej službe, ako doplnková dovolenka v trvaní jedného týždňa pre zamestnancov v zahraničnej službe, ktorí ju vykonávajú v krízovej oblasti alebo v štáte so sťaženými životnými podmienkami, príplatok k materskému, príplatok k náhrade príjmu a príplatok k nemocenskému, príplatok k ošetrovnému, voľno v trvaní dvoch týždňov po skončení vyslania v krízovej oblasti a zavedenie služobného, resp. pracovného voľna pred dočasným vyslaním, resp. vyslaním a po ňom, zakaždým v trvaní štyroch dní. Aplikačná prax a vývoj v oblasti medzinárodných vzťahov si vyžiadali určité zmeny tak, aby bolo možné flexibilnejšie reagovať na dynamický vývoj na medzinárodnej scéne, napríklad zriaďovaním úradovne diplomatickej misie, jednoznačnejšou úpravou evakuácie a pod.
3. Ciele a výsledný stav
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i> Hlavným cieľom návrhu zákona je nová systematická úprava zahraničnej služby, vrátane poskytovania konzulárnej ochrany, stabilizácia zahraničnej služby a zvýšenie jej atraktivity, úprava postavenia zamestnancov,

ktorí vykonávajú zahraničnú službu pri výkone práce vo verejnom záujme, jasnejšie pravidlá evakuácie a zavedenie stabilizačných benefitov.

4. Dotknuté subjekty

Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

- MZVEZ SR,
- zamestnanci v zahraničnej službe,
- osoby, ktorým budú poskytované konzulárne funkcie,
- sprevádzajúce osoby.

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Nulový variant (zachovanie aktuálneho nastavenia zahraničnej služby) by vzhľadom na súčasný celosvetový vývoj mohol viesť k výkladovým nejasnostiam pri krízových situáciách, ako aj spôsobiť postupný pokles záujmu o výkon zahraničnej služby, predovšetkým v krízových oblastiach a štátoch so sťaženými životnými podmienkami.

Zároveň by pretrvával stav, keď pri niektorých právnych otázkach, predovšetkým v súvislosti s výkonom práce vo verejnom záujme v zahraničí, by absentovala jednoznačná právna úprava v zákone o zahraničnej službe a aplikačné problémy by sa naďalej riešili výkladom súvisiacich právnych predpisov.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

K preskúmaniu účelnosti navrhovanej právnej úpravy dôjde po piatich rokoch od nadobudnutia účinnosti návrhu zákona. Merateľnými ukazovateľmi účelnosti novej právnej úpravy bude obsadenosť miest v zahraničnej službe, využívanie nových benefitov a skutočné výdavky oproti odhadu uvedenému v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky <i>V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.</i> <i>Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).</i> <i>Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.</i> <i>V prípade, že je materiál posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uveďte internetový odkaz na tento proces.</i> Identifikované vplyvy materiálu sú opísané v jednotlivých analýzach, ktoré tvoria prílohu materiálu. Materiál bude mať marginálny pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti spočívajúci v tom, že v dôsledku navrhovaných príplatkov pre zamestnancov v zahraničnej službe bude potrebné pre vnútorné potreby MZVEZ SR upraviť Centrálny ekonomický systém (CES). Ide o úpravy, ktoré nebudú mať žiaden vplyv na používanie informačných systémov verejnej správy pre občanov ani pre podnikateľské prostredie. Pôjde len o úpravu, ktorá umožní MZVEZ SR evidovať tieto príplatky.
11. Kontakt na spracovateľa

Uved'te údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

JUDr. Oľga Davalová, vedúca oddelenie legislatívno-organizačného, odbor legislatívno-právny, MZVEZ SR,
olga.davalova@mzv.sk, 02/ 59783330

Mgr. Michal Sivák, riaditeľ odboru financovania ľudských zdrojov, osobný úrad, MZVEZ SR,
michal.sivak@mzv.sk, 02/59782160

12. Zdroje

Uved'te zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uved'te danú skutočnosť.

Interné dáta MZVEZ SR.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 106/2026

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☒ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia žiada v doložke vybraných vplyvov upraviť a doplniť bod 3. Ciele a výsledný stav a bod 8. Preskúmanie účelnosti.

Odôvodnenie: Komisia žiada doplniť bod 3 tak, aby bol cieľ formulovaný ako konkrétny výsledný stav. Komisia odporúča uviesť najmä, že prijatím zákona sa má dosiahnuť nová systematická právna úprava zahraničnej služby, jasnejšie pravidlá konzulárnej ochrany a evakuácie, úprava postavenia zamestnancov vo verejnom záujme v zahraničí a zavedenie stabilizačných benefitov. Aktuálne je cieľ formulovaný príliš všeobecne a nie je dostatočne odlišný od definovaného problému.

Komisia žiada doplniť bod 8 o konkrétny termín a kritériá preskúmania účelnosti, napríklad vyhodnotenie po dvoch až troch rokoch účinnosti zákona. Priebežné preskúmanie podľa aplikačnej praxe a vplyvov na rozpočet je formulované príliš všeobecne. Vhodné je doplniť merateľné ukazovatele, napríklad obsadenosť miest v zahraničnej službe, počet uchádzačov, využívanie nových benefitov a skutočné výdavky oproti odhadu. Doplnenie presnejšieho termínu a rámca preskúmania prispeje k zvýšeniu transparentnosti, umožní systematické vyhodnotenie dosiahnutých cieľov a zabezpečí lepšiu kontrolu účinnosti prijatej právnej úpravy.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka bola akceptovaná. Doložka vybraných vplyvov upravená v zmysle pripomienky.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je uvedený negatívny rozpočtovo zabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy sú kvantifikované výdavky súvisiace so zavedením príplatkov pre zamestnancov v zahraničnej službe vo výške 171 000 eur ročne od roku 2028 (z toho: na príplatky k materskému vo výške 97 000 eur, na príplatky k náhrade príjmu a príplatky k nemocenskému vo výške 68 000 eur a na príplatky k ošetrovnému vo výške 6 000 eur), pričom tieto zvýšené výdavky sú zabezpečené v rámci schválených limitov kapitoly MZVEZ SR na roky 2028 a nasledujúce. Uvedené Komisia berie na vedomie.

V analýze vplyvov na rozpočet v bode 2.2.1. v poslednom odseku (str. 3) predkladateľ uvádza, že zavedenie nových príplatkov si vyžiada zmeny v Centrálnom ekonomickom systéme (ďalej len „CES“). V nadväznosti na uvedené komisia žiada doplniť do analýzy špecifikáciu zmien v CES, ktoré si vyžiada implementácia navrhovaných príplatkov k materskému, príplatku k náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti, príplatku k nemocenskému, príplatku k ošetrovnému, rozšírenia okruhu zamestnancov a dôvodov opatrení, zavedenia nového typu štátnozamestnaneckého miesta a doplnenia nového typu dovolenky. Zároveň Komisia žiada do analýzy vplyvov na rozpočet doplniť príslušné výdavky na realizáciu predmetných zmien v CES (odhadovaná suma je 39 584 eur) v príslušnom roku realizácie, t. j. v roku 2027 (vzhľadom na navrhovanú účinnosť ustanovení o príplatkoch - § 50 až 52 - 1. januára 2028).

Odôvodnenie: Predkladateľ v analýze vplyvov na rozpočet uvádza, že navrhovaná právna úprava si vyžiada zmeny v CES, avšak náklady na realizáciu týchto zmien nie sú v materiáli identifikované ani vyčíslené. Podľa predbežného nariadenia dodávateľa CES predstavujú náklady na potrebné úpravy systému 39 584 eura. Uvedené

náklady zahŕňajú implementáciu nových príplatkov, ako aj ďalšie systémové úpravy vyplývajúce z návrhu zákona.

V nadväznosti na uvedené je potrebné do príslušných tabuliek analýzy vplyvov na rozpočet doplniť v roku 2027 výdavky v sume 39 584 eur, kapitola MF SR / 0EK 0D IT financované zo ŠR – MF SR (org. MF SR – úrad), EK 718006.

V analýze v bode 2.1.1. Komisia žiada doplniť, že finančné krytie výdavkov na úpravu CES bude zabezpečené v rámci schváleného limitu výdavkov kapitoly MF SR na rok 2027.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka bola akceptovaná. Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy upravená v zmysle pripomienky. Doplnenie nového typu dovolenky si nevyžadujú ďalšie systémové rozšírenie CES. K zavedeniu nového typu štátnozamestnaneckého miesta návrhom zákona nedochádza.

K sociálnym vplyvom

V bode 4.1.1 b) analýzy sociálnych vplyvov Komisia považuje za potrebné doplniť za prvú vetu informáciu o zákonných výškach novonavrhovaných príplatkov.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka bola akceptovaná. Analýza sociálnych vplyvov upravená v zmysle pripomienky

V bode 4.1.1 e) Komisia odporúča uviesť kvantifikáciu formou vhodne zvolených (modelových) príkladov v súvislosti s jednotlivými sociálnymi udalosťami, na ktoré sa vzťahujú novonavrhované príplatky.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka bola akceptovaná. Analýza sociálnych vplyvov upravená v zmysle pripomienky

V bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov je potrebné doplniť hodnotenie návrhu na zavedenie doplnkovej dovolenky.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka bola akceptovaná. Analýza sociálnych vplyvov upravená v zmysle pripomienky.

V bode 4.2 je potrebné zhodnotiť aj zmeny týkajúce sa nároku na odstupné.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka nebola akceptovaná. Oproti doterajšej právnej úprave sa nenavrhuje zmena výšky odstupného. Podľa § 26f ods. 3 aktuálne platného a účinného zákona č. 151/2010 Z. z. o zahraničnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak skončí služobný úrad štátnozamestnanecký pomer z dôvodu, že štátneho zamestnanca nie je možné zaradiť na štátnozamestnanecké miesto v tom istom odbore štátnej služby a v tej istej funkcii ako mal pred dočasným vyslaním, dočasným preložením alebo pred poskytnutím služobného voľna, patrí štátnemu zamestnancovi v stálej štátnej službe odstupné podľa osobitného predpisu, ktorým je § 83 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe. Navrhovaným novým zákonom o zahraničnej službe sa výška odstupného nemení. Návrhom zákona sa precizuje ako sa má postupovať v prípade, keď sa zamestnanec ministerstva vracia do ústredia po tom, čo z rôznych právnych dôvodov pôsobil istý čas profesionálne mimo ústredia ministerstva (uplynula mu doba vyslania na vykonávanie funkcie v orgáne verejnej moci cudzieho štátu alebo v medzinárodnej organizácii, doba dočasného vyslania, doba dočasného preloženia, doba služobného voľna alebo doba zaradenia mimo činnú štátnu službu) alebo mu uplynula doba zaradenia na štátnozamestnanecké miesto veľvyslanca s osobitným poslaním. Z dôvodu právnej istoty zamestnancov a zabezpečenia plynulosti rotácie zamestnancov v zahraničnej službe sa v návrhu zákona výslovne uvádza, že primárne má MZVEZ SR štátneho zamestnanca zaradiť na štátnozamestnanecké miesto v tom istom odbore štátnej služby a v tej istej funkcii štátneho zamestnanca ako predtým, než nastala niektorá z vyššie uvedených skutočností. Ak ho nemožno zaradiť na rovnaké štátnozamestnanecké miesto, ako mal v minulosti, musí mu MZVEZ SR ponúknuť iné vhodné štátnozamestnanecké miesto. Až v prípade, ak MZVEZ SR iné vhodné štátnozamestnanecké miesto pre štátneho zamestnanca nemá alebo tento nesúhlasí s preložením na vhodné štátnozamestnanecké miesto, možno s ním štátnozamestnanecký pomer skončiť dohodou alebo výpoveďou. V tom prípade patrí štátnemu zamestnancovi odstupné v rovnakej výške ako doteraz.

V bode 4.2 je potrebné zhodnotiť aj návrh na zavedenie návratného preddavku na úhradu nákladov.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka nebola akceptovaná. Návrhový preddavok nie je novým inštitútom, ktorý by sa zavádzal predloženým návrhom zákona. Aj v súčasnej dobe je upravený v § 22 ods. 4 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v § 148 ods. 7 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe. Predloženým návrhom zákona sa len upravujú podmienky jeho poskytnutia. Návrhový preddavok nemožno považovať za sociálny benefit, keďže ide o finančné prostriedky, ktoré musí dočasne vyslaný alebo vyslaný zamestnanec svojom služobnému úradu alebo zamestnávateľovi vrátiť.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Komisia nesúhlasí, že predložený materiál nemá vplyv na informatizáciu spoločnosti. Predkladateľ v rozpočtovej analýze uvádza okrem iného aj nasledovné „Z dôvodu, že zavedenie nových príplatkov si vyžiada zmeny v CES, sa na účel vytvorenia dostatočného časového priestoru na realizáciu zmien v informačných systémoch...“. Úprava informačných systémov sa považuje za vplyv na informatizáciu spoločnosti a preto, pokiaľ sa nejedná v tomto prípade iba o marginálny vplyv, je potrebné vyznačiť pozitívny vplyv materiálu aj na informatizáciu spoločnosti v doložke vybraných vplyvov a vypracovať analýzu vplyvov na informatizáciu spoločnosti.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka čiastočne akceptovaná. Keďže v tomto prípade ide o marginálny vplyv, bol doplnený bod 10 tejto doložky.

K vplyvom na služby verejnej správy pre občana

Komisia navrhuje predkladateľovi vyznačiť pozitívny vplyv na služby verejnej správy pre občana a negatívny vplyv na procesy služieb vo verejnej správe v doložke vybraných vplyvov a doplniť príslušnú Analýzu vplyvov na služby verejnej správy pre občana.

Odôvodnenie: 1. Posilnenie právnej istoty občanov: Zákon ustanovuje, že osvedčenie vykonané konzulárnym úradom alebo diplomatickou misiou v zahraničí má v SR rovnaké právne účinky ako osvedčenie vykonané notárom, úradným prekladateľom alebo matričným úradom

2. Zrýchlenie konaní pre cudzincov žijúcich v SR: Konzulárny odbor ministerstva preberá kompetenciu vykonávať vyššie overovanie listín vydaných cudzími zastupiteľskými úradmi v SR. Cudzinci, vybavujúci si prechodný alebo trvalý pobyt, tak už nemusia kvôli overovaniu potvrdení zo svojho domovského štátu cestovať do zahraničia, čo výrazne zrýchli získavanie podkladov pre ich ďalšie konanie pred slovenskými úradmi. Komisia je teda názoru, že všetky tieto úkony naplňajú definíciu služieb verejnej správy smerom k občanovi - to všetko predpokladá pozitívny vplyv na služby verejnej správy pre občana.

Vznik nových služieb alebo zmena existujúcich služieb podmieňuje vznik nových povinností pre orgán verejnej správy, čo predpokladá negatívny vplyv na procesy služieb vo verejnej správe. Komisia je teda názoru, že všetky vyššie uvedené úkony naplňajú definíciu služieb verejnej správy smerom k občanovi.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka čiastočne akceptovaná.

Ustanovenia upravujúce, že listina overená konzulárnym úradom alebo konzulárnym odborom MZVEZ SR má rovnaké právne účinky ako listina overená notárom, úradným prekladateľom alebo okresným úradom a obecným úradom sa navrhuje na základe poznatkov aplikačnej praxe, keďže niektoré subjekty najmä súkromného práva (napr. banky, rôzne obchodné spoločnosti) takto vykonané osvedčenie v niektorých individuálnych prípadoch spochybňovali, čím dostávali klientov do stavu právnej neistoty. Uvedené bolo na základe pripomienky doplnené aj do analýzy vplyvov na služby verejnej správy pre občana.

Konzulárny odbor MZVEZ SR prebral kompetenciu vykonávať vyššie overovanie listín vydaných cudzími zastupiteľskými úradmi v Slovenskej republike na základe novely zákona č. 151/2010 Z. z. zákona o zahraničnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorá nadobudla účinnosť 1. februára 2018. Táto zmena viedla v praxi k zrýchleniu získania dokladov na ďalšie konanie pred príslušnými orgánmi Slovenskej republiky, a preto sa príslušná úprava preberá aj do návrhu zákona (bližšie viď osobitná časť dôvodovej správy k § 25). Toto ustanovenie tak v porovnaní s existujúcim stavom neprináša zlepšenie služieb verejnej správy pre občana, ostáva zachovaný rovnaký stav.

K vplyvom na manželstvo, rodičovstvo a rodinu

Predložený materiál má priamy a identifikovateľný pozitívny vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Komisia preto žiada vyznačiť pozitívny vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu v doložke vybraných vplyvov a popísať jednotlivé vplyvy v analýze vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov.

Odôvodnenie: Predložený materiál priamo upravuje podmienky fungovania rodín špecifickej skupiny štátnych zamestnancov (a ich rodín) pracujúcich v zahraničí. Systematicky rieši ochranu rodinných príslušníkov, ich

adaptáciu, integráciu, bezpečnosť a možnosť spoločného zamestnania oboch manželov na diplomatických misiách.

1. Vplyv na rodinné prostredie, množstvo času a príležitostí na realizáciu rodinného života

a) Zosúladenie rodinného a pracovného života (§ 37 ods.1)

Návrh explicitne zavádza inštitút možnosti dohodnúť výkon zahraničnej služby v pracovnom pomere na administratívno-technickom mieste so sprevádzajúcou osobou (manželom/manželkou) zamestnanca. Tento krok má vysoko pozitívny vplyv, pretože priamo deklaruje cieľ „zosúladenia rodinného a osobného života s výkonom zahraničnej služby“. Umožňuje partnerovi zamestnanca pracovať priamo na zastupiteľskom úrade v cudzine, čím sa predchádza dlhodobému odlúčeniu rodiny alebo kariérnej stagnácii sprevádzajúceho partnera.

b) Definícia sprevádzajúcej osoby a detí (§ 3 a § 4)

Návrh jasne definuje rodinných príslušníkov, ktorí môžu zamestnanca nasledovať do miesta vyslania. Pozitívne sa hodnotí, že status sprevádzajúceho dieťaťa sa priznáva nielen vlastným či osvojeným deťom, ale aj deťom zvereným do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu.

Zákon navyše pamätá na deti so zdravotným znevýhodnením a na deti študujúce na strednej škole (až do 21 rokov), čo posilňuje stabilitu rodinného zázemia v náročných podmienkach rotácie v zahraničí.

c) Náhradné voľno pri sťahovaní (§ 44)

Poskytnutie náhradného voľna v rozsahu 4 služobných/pracovných dní pred začatím a pred skončením vykonávania zahraničnej služby na „vybavenie dôležitých osobných vecí, rodinných vecí alebo majetkových vecí“ priamo poskytuje rodičom a manželom potrebný čas na relokáciu rodiny, čo znižuje stresový faktor spojený s presunom domácnosti do zahraničia.

2. Vplyv na vzájomnú súdržnosť členov rodiny a stabilitu

a) Nasledovanie zamestnanca (§ 45)

Ustanovenie zaväzuje ministerstvo zabezpečiť, aby zamestnanca v zahraničnej službe mohli nasledovať sprevádzajúce osoby (manžel a deti), ak to bezpečnostná situácia dovoľuje. Tým sa predchádza nedobrovoľnému rozdeleniu rodín na dlhé obdobia (spravidla na tri roky podľa § 36).

b) Príprava pre manželov (§ 45 ods. 2)

Povinnosť ministerstva zabezpečiť absolvovanie základnej prípravy pre manžela/manželku zamestnanca pred nasledovaním do miesta výkonu práce pomáha rodine lepšie sa adaptovať na nové kultúrne a spoločenské prostredie, čo eliminuje potenciálne konflikty a tlaky na stabilitu manželstva v cudzine.

c) Evakuácia v krízových situáciách (§ 47)

V prípade bezprostredného ohrozenia života alebo zdravia garantuje zákon právo na evakuáciu nielen samotnému zamestnancovi, ale aj jeho sprevádzajúcim rodinným príslušníkom. Toto opatrenie priamo chráni integritu a bezpečnosť rodiny ako celku.

3. Neutrálne až negatívne vplyvy

a) Obmedzenia pri oboch zamestnaných manželoch (§ 3 písm. n)

Ak zahraničnú službu vykonávajú obaja manželia na tom istom zastupiteľskom úrade alebo v tom istom čase na rôznych úradoch, dieťa môže byť sprevádzajúcou osobou len jedného z nich. Z hľadiska aplikácie to nemá negatívny dopad na prítomnosť dieťaťa, avšak administratívne a technicky viaže nároky len na jedného z rodičov.

b) Bezpečnostné vety a stopovanie rodinného života (§ 45 ods. 1 a § 47 ods. 3)

Možnosť ministerstva zakázať nasledovanie rodiny alebo rozhodnúť o skončení nasledovania z dôvodu zlej bezpečnostnej situácie v hostiteľskej krajine je síce nevyhnutným bezpečnostným opatrením, avšak v praxi môže viesť k vynútenému rozdeleniu rodiny a narušeniu rodinného života.

Vyhodnotenie MZVEZ SR – Pripomienka bola akceptovaná. Analýza vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu vypracovaná v zmysle pripomienky.

**14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)**

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: